

Рада ЛЕВКОВА

ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, България

**НАБЛЮДЕНИЯ ВЪРХУ НАЙ-ПОПУЛЯРНИТЕ ИМЕНА
ЗА НОВОРОДЕНИ В СРАВНИТЕЛЕН ПЛАН С ДРУГИ СТРАНИ
(ЗА КРАЯ НА ВТОРОТО ДЕСЕТИЛЕНИЕ НА XXI ВЕК)**

Rada LEVKOVA

“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko Tarnovo, Bulgaria

**OBSERVATIONS ON THE MOST POPULAR BABY NAMES
IN COMPARISON WITH OTHER COUNTRIES (AT THE END
OF THE SECOND DECADE OF THE TWENTY-FIRST CENTURY)**

The article analyses the lists of the top 10 baby names in Bulgaria and in a number of countries in Western Europe and in the USA at the end of the twenty-first century. Common names are sought.

Ключови думи: имена за новородени, сравнение, тенденции.

Keywords: baby names, comparison, tendencies.

В страните от Западна Европа открай време се откриват общи лични имена, най-вече такива, навлезли с християнството. В последно време именниците им се интернационализират в още по-голяма степен. Такива наблюдения правят редица антропонимисти, например Дорийн Герицен в статията си „Именуване на децата в глобализацията се свят“ (*Naming children in a globalizing world*). За този процес според нея допринася това, че на хората в Западна, а и в Източна Европа, влияят едни и същи американски филми и сериали, музика, известни спортисти. По този начин се развива подобен вкус, като авторката предвижда, че личноименните системи на различните държави ще стават все по-сходни. Дава множество примери – в Нидерландия доминират международни имена като *Лиза, Макс, Юлия, Томас, Ема и Даниел*; в Германия често се избират *Мари, Софи, Ана, Лея, Александър, Леон, Лукас*; в скандинавските страни са модерни *Ема, Софи, Лукас, Себастиан* (Дания), *Ема, Нора, Мартин*

(Норвегия), *Ема, Филип, Оскар, Александър* (Швеция); във Финландия също са много харесвани *Ема, Сара, Матиас* и т.н. Според Д. Герицен процесът е характерен и за Англия и Уелс – *Емили, Софи, Оливия, Томас, Даниъл*. Това е така и в САЩ, Канада и Австралия. Интернационални имена се срещат и във Франция и Италия (Герицен 2006: 177–184).

У нас през последните десетилетия – след 1989 г., се забелязва силен стремеж към заемане на имена и варианти, разпространени в Западна Европа и САЩ. В тази статия ще бъдат разгледани списъците с най-популярните десет женски и десет мъжки имена в края на второто десетилетие на XXI век у нас, в САЩ и в някои западноевропейски страни. Целта е да бъде открито кои са общите имена.

Това са най-новите данни, които Националният статистически институт предоставя – най-честотните имена за новородени през 2019 г.

Таблица 1. Най-популярните имена за новородени момичета и момчета в България през 2019 г.

№	Женски имена	Мъжки имена
1.	Виктория	Александър
2.	Мария	Георги
3.	Никол	Мартин
4.	Александра	Димитър
5.	София	Никола
6.	Рая	Борис
7.	Габриела	Иван
8.	Дария	Виктор
9.	Йоана	Даниел
10.	Михаела, Симона	Калоян

Източник: НСИ, Имената в България през 2019 г.

Свободен достъп до информация на НСИ за имената има едва през последното десетилетие, но в монографията „Личните имена у българите (1981 – 1990)“ на М. Ангелова-Атанасова откриваме списъци на имената с честотност над 100 за предпоследното десетилетие на XX век (след него се засилва интернационализацията). Сравнението показва, че в днешно време за момчетата вече не са толкова желани много разпространените през 80-те години *Николай, Петър, Ивайло, Христо* и *Стефан*. През 2019 г. в класацията се срещат *Никола, Борис, Виктор, Даниел* и *Калоян*. През периода 1981 – 1990 г. нито едно от тях не е било близо да върха (Ангелова-Атанасова 2001: 169–170).

По-големи промени и по-засилено заемане има при наричането на момчетата. Общ за челните десетки от края на XX век и от 2019 г. е само един антропоним – най-традиционното за страната ни име *Мария*. През периода 1981 – 1990 г. подредбата на другите имена от топ 10 за 2019 г. е следната: *Вик-*

тория е на 32-ро място, *Никол* не присъства при имена с честотност над 100, *Александра* заема 44-та позиция, *София* – 134-та, *Рая* – 187-ма, *Габриела* – 86-та, *Дария* е чак на 417-та, *Йоана* е на 85-та, *Михаела* – на 90-та, а *Симона* на 115-та (Ангелова-Атанасова 2001: 185–210).

Интернационализацията на мъжкия именник не е толкова силна, колкото тази на женския. От петте имена, които не са в десетката при новородените през 1981 – 1990 г., а са в тази за 2019 г., три имат връзка с българската традиция и история – *Никола*, *Борис* и *Калоян*, и само две са международни – *Виктор* и *Даниел*. Но повечето от новите имена при момичетата могат да бъдат характеризирани като такива със западно влияние – *Виктория*, *Никол*, *Александра*, *София*, *Габриела*, *Михаела* и *Симона*.

В таблиците по-долу са поместени най-популярните женски и мъжки имена за Англия и Уелс, САЩ, Франция, Германия, Италия, Испания и Нидерландия. Заради възникналата през 2020 г. пандемия, предизвикана от COVID-19, и трудностите във връзка с нея за някои от страните все още не са публикувани най-новите официални данни за честотността на имената за новородени. Където е възможно, ще използвам най-скорошните – за 2019 г., а където не е – такива за 2018 г.

Таблица 2. Най-популярни имена за новородени момичета в САЩ и в някои страни от Западна Европа през 2019 г. или 2018 г. по данни на националните статистически институти, статистически компании или институции за социално осигуряване

№	Англия и Уелс ¹	САЩ ²	Франция ³	Германия ⁴	Италия ⁵	Испания ⁶	Нидерландия ⁷
1.	Olivia	Olivia	Emma	Hannah/ Hanna	Sofia	Lucia	Emma
2.	Amelia	Emma	Jade	Emma	Giulia	Sofia	Mila
3.	Isla	Ava	Louise	Mia	Aurora	Martina	Sophie
4.	Ava	Sophia	Alice	Emilia	Alice	Maria	Zoë
5.	Mia	Isabella	Chloé	Sophia/ Sofia	Ginevra	Paula	Julia
6.	Isabella	Charlotte	Lina	Lina	Emma	Julia	Tess
7.	Sophia	Amelia	Léa	Klara /Clara	Giorgia	Emma	Sara
8.	Grace	Mia	Rose	Ella	Greta	Valeria	Anna
9.	Lily	Harper	Anna	Mila	Beatrice	Daniela	Evi
10.	Freya	Evelyn	Mila	Marie	Anna	Alba	Saar

Източници:

¹ Office of National Statistics, Baby names in England and Wales: 2019 (Англия и Уелс, 2019 г.)

² Social Security Administration, Top 10 Baby Names of 2019 (САЩ, 2019 г.)

³ Institut national de la statistique et des études économiques, Classement des prénoms en France depuis 1900 (Франция, 2019 г.)

⁴ Gesellschaft für deutsche Sprache e. V., Die beliebtesten Vornamen (Германия, 2019 г.)

⁵ Istituto Nazionale di Statistica, How many babies are named...? (Италия, 2018 г.)

⁶ Instituto Nacional de Estadística, First name of newborns (Испания, 2018 г.)

⁷ Sociale Verzekeringsbank, Kindernamen (Нидерландия, 2019 г.)

Таблица 3. Най-популярни имена за новородени момчета в САЩ и в някои страни от Западна Европа през 2019 г. или 2018 г. по данни на националните статистически институти, статистически компании или институции за социално осигуряване

№	Англия и Уелс ¹	САЩ ²	Франция ³	Германия ⁴	Италия ⁵	Испания ⁶	Нидерландия ⁷
1.	Oliver	Liam	Gabriel	Noah	Leonardo	Hugo	Noah
2.	George	Noah	Raphaël	Ben	Francesco	Lucas	Daan
3.	Noah	Oliver	Léo	Paul	Alessandro	Martin	Lucas
4.	Arthur	William	Louis	Leon	Lorenzo	Daniel	Levi
5.	Harry	Elijah	Lucas	Louis/ Luis	Mattia	Pablo	Sem
6.	Leo	James	Adam	Henry/ Henri	Andrea	Mateo	Finn
7.	Muhammad	Benjamin	Arthur	Felix	Gabriele	Alejandro	Liam
8.	Jack	Lucas	Jules	Elias	Riccardo	Leo	James
9.	Charlie	Mason	Hugo	Jonas	Tommaso	Alvaro	Milan
10.	Oscar	Ethan	Maël	Finn	Edoardo	Manuel	Luuk

Източници:

¹ Office of National Statistics, Baby names in England and Wales: 2019 (Англия и Уелс, 2019 г.)

² Social Security Administration, Top 10 Baby Names of 2019 (САЩ, 2019 г.)

³ Institut national de la statistique et des études économiques, Classement des prénoms en France depuis 1900 (Франция, 2019 г.)

⁴ Gesellschaft für deutsche Sprache e. V., Die beliebtesten Vornamen (Германия, 2019 г.)

⁵ Istituto Nazionale di Statistica, How many babies are named...? (Италия, 2018 г.)

⁶ Instituto Nacional de Estadística, First name of newborns (Испания, 2018 г.)

⁷ Sociale Verzekeringsbank, Kindernamen (Нидерландия, 2019 г.)

В списъците на България и на Англия и Уелс има едно име, което е общо за двете класации – *София (Sophia)*. В България *София* е на пето място, а в Англия и Уелс е на седмо. Важно е да се отбележи, че в Англия и Уелс *Sophia*

измества формата *Sophie*, която в миналото е по-често срещаната в англоезичния именник (в момента е двадесет и трета). А като двадесет и шести се нарежда трети вариант – *Sofia*.

В топ 10 на Англия и Уелс има още едно име – *Mia*, което набира скорост в България, въпреки че не е сред първите десет. При нас то е възприето като *Мия* и *Миа* (наблюденията са от анкетно проучване в дисертацията ми „Тенденции в развитието на българската личноименна система в началото на XXI век“).

И със Съединените щати ни свързва *София* (*Sophia*) – там то е на четвърто място. Коментираното по-горе *Мия/Миа* (*Mia*) е на осмо.

За Франция и България няма съвпадения нито при момчетата, нито при момчетата.

Откриваме *София* и в Германия. Там го изписват по два начина – *Sophia* и *Sofia*, и особеното е, че те се разглеждат заедно. Така подредбата е на базата на употребата и на двете, а не на всяко поотделно и антропонимът се класира пети.

В официалния сайт на Националния статистически институт на Италия има данни само до 2018 г. Нямаме еднакви антропоними при мъжките, но при женските се натъкваме отново на *София* (*Sofia*), като в Италия то дори е на първа позиция!

Най-новата информация на Националния статистически институт на Испания също е за 2018 г. Две от имената за момичета са същите като у нас – традиционното, свързано с християнството, име *Мария* и пак *София*. В България *Мария* е второ през 2019 г., а в Испания през 2018 г. то е четвърто. И там *София* (*Sofia*) е много харесвано – нарежда се второ по популярност. През 2019 г. при новородените българчета *Мартин* е трето, а *Даниел* е девето. През 2018 г. в Испания те заемат съответно трето и четвърто място. И двете са интернационални, у нас те стават много честотни през последните десетилетия.

С Нидерландия нямаме съвпадения по върховете на класацията. Там липсва антропонимът *София*, но номер три е *Sophie*.

Направеният анализ сочи, че при сравнение на списъците с най-разпространените имена за новородени у нас с тези на разгледаните седем страни, най-често откриваме като общо името *София* (*Sophia/Sofia*). То се среща в пет от тях – в Англия и Уелс, САЩ, Германия, Италия и Испания. Отсъства във Франция, но в десетката на Нидерландия намираме *Sophie*. С Испания ни свързват още едно име при женските – *Мария*, и две при мъжките – *Мартин* и *Даниел*.

Интересно е какви други имена присъстват в класациите на повече от една от посочените страни. На върха при момчетата в Англия и Уелс и САЩ е *Olivia*. Двете англоезични страни споделят и антропонимите *Amelia*, *Ava*, *Isabella* и *Mia*, като последното е много желано и в Германия. С голяма международна популярност се ползва *Emma* – виждаме го в 6 от страните (без Ан-

глия и Уелс). По мои наблюдения напоследък *Ема/Емма* става модерно и у нас (и по данни от анкетно проучване в дисертацията ми „Тенденции в развитието на българската личноименна система в началото на XXI век“). И във Франция, и в Италия избират *Alice*, като произношението, разбира се, е различно в двете страни. Във Франция и Германия е много честотно *Lina. Anna* се среща във Франция, Италия и Нидерландия. *Mila* се появява в топ 10 на Франция, Германия и Нидерландия. В три страни има варианти на *Julia/Giulia* – в Испания, Нидерландия и Италия.

На първо място в Англия и Уелс и на трето в САЩ е мъжкото име *Oliver*. В четири страни е много голям дялът на наречените с *Noah* – то е на първа позиция в Германия и Нидерландия, на втора в САЩ и на трета в Англия и Уелс. *Liam* е най-харесваното име за момче в САЩ и седмо в Нидерландия. *Louis* е много разпространено във Франция и Германия (където е разгледано заедно с алтернативното изписване *Luis*). *Arthur* е любимо име в Англия и Уелс и Франция. *Hugo* присъства във Франция и в Испания. Разбира се, последните три имена не се изговарят еднакво в различните страни, а със съответното произношение. *Finn* е честотно в Германия и Нидерландия. В четири от седемте списъка се натъкваме на *Lucas* (на САЩ, Франция, Испания и Нидерландия). Общ за три класации е антропонимът *Leo/Léo* – тези на Англия и Уелс, на Франция и на Испания, в Германия много родители избират *Leon*, а в Италия *Leonardo* е на върха.

Разбира се, в десетката намираме и имена като *Elijah* (в САЩ) и *Elias* (в Германия), *Paul* (Германия) и *Pablo* (Испания) и т.н., които са форми на библейски имена на съответния език, възприети в далечното минало и различаващи се в по-голяма степен като изписване.

Изводи

Общото име за класациите с най-желани имена за новородени момичета за България, САЩ и за повечето западноевропейски държави, които бяха посочени, е *София*. На Запад и в САЩ то се изписва по два начина – *Sophia* и *Sofia*. В Англия и Уелс все още е много харесвано и характерното за англоезичния именник от миналото *Sophie*. Ако съберем различните варианти на името – *Sophia*, *Sofia* и *Sophie*, може да се заключи, че популярността му е дори още по-голяма. Изглежда, че по отношение на избора на този антропоним и българската личноименна система следва международната тенденция.

У нас стават модерни и други имена, които са в топ 10 на част от страните – *Ема/Емма* и *Мия/Миа*. Направеният анализ показва, че в списъците на най-харесваните женски имена на шест от седем страни присъства *Етта*, а в три от тях се открива *Миа*. Твърде е вероятно *Ема/Емма* и *Мия/Миа*, които вече са част от българската антропонимия, да станат по-често избирани у нас в следващите години.

Резултатите от съпоставката навеждат и на мисълта, че антропонимът *София* заслужава по-голямо внимание и следва да бъде обсъден в отделна статия.

По друг начин стоят нещата с имената за новородени момчета у нас и в САЩ и в страните от Западна Европа. България има съвпадения само с Испания – *Мартин* и *Даниел*. Но има немалко други антропоними, които са общи за две или повече класации. Два от тях са в десетките на четири страни – *Noah* и *Lucas*. *Leo/Léo*, *Leon*, *Leonardo*, които са етимологично свързани, виждаме в пет страни. Не изглежда вероятно обаче те да станат любими имена у нас (*Noah* и *Lucas* съответстват на библейските *Ной* и *Лука*). (И все пак, никога не можем да бъдем сигурни, особено ако родителите предвиждат местене в чужбина – известен ми е случай с виетнамче на 4 години, родено в Германия, което се казва Ноа). Видно е, че при избора на имена за момчета българските родители не следват толкова силно тенденциите в Западна Европа и САЩ.

В заключение може да се каже, че сред имената, които са на върха на класацията за новородените у нас, се откриват такива, които са сред най-харесваните и в САЩ, и в Западна Европа. Изглежда възможно в скоро време да наберат популярност и други антропоними, които се срещат в първите десетици на списъците на разгледаните страни.

ЛИТЕРАТУРА // BIBLIOGRAPHY

- Ангелова-Атанасова 2001:** *Ангелова-Атанасова, М.* Личните имена у българите (1981 – 1990), В. Търново: УИ „Св. св. Кирил и Методий“. [**Angelova-Atanasova 2001:** *Angelova-Atanasova, M.* Lichnite imena u balgarite (1981 – 1990), V. Tarnovo: UI “Sv. sv. Kiril i Metodiy”].
- Герицен 2006:** *Gerritzen, D.* Naming children in a globalizing world. – In: *Acta onomastica*, vol. XLVII, 177–184. Praha.

ИНТЕРНЕТ ИЗТОЧНИЦИ // ONLINE SOURCES

- Имената в България през 2019 г. – <https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/pressreleases/Names2019p.pdf> (7.09.2020)
- Baby names in England and Wales: 2019 (Имена за новородени в Англия и Уелс: 2019 г.) – <https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/birthsdeathsandmarriages/live-births/bulletins/babynamesenglandandwales/2019> (7.09.2020)
- Classement des prénoms en France depuis 1900 (Класация на личните имена във Франция от 1900 г.) – <https://www.insee.fr/fr/statistiques/3532172> (18.09.2020)
- Die beliebtesten Vornamen (Най-популярните лични имена) – <https://gfds.de/vornamen/beliebteste-vornamen/> (13.10.2020)

First name of newborns (Лично име на новородени) – https://www.ine.es/dyngs/INEbase/en/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736177009&idp=1254734710990&menu=resultados#!tabs-1254736195498 (13.10.2020)

How many babies are named...? (Колко бебета се казват...?) – <https://www.istat.it/en/analysis-and-products/interactive-contents/baby-names> (13.10.2020)

Kindernamen (Имена на деца) – https://www.svbkindernamen.nl/int/nl/kindernamen/wizard/zoeknaam/jongensnamen/jongens_populariteit.html (13.10.2020)

Top 10 Baby Names of 2019 (Топ 10 имена за новородени през 2019 г.) – <https://www.ssa.gov/OACT/babynames/index.html> (7.09.2020)